

Notat om Egenkapital

Universiteternes egenkapital har været diskuteret i en længere periode og forskellige ministerier har i 2 år arbejdet på en rapport om bygningssejle, der også skulle fastlægge, hvad en rimelig egenkapital for universiteterne er. Arbejdet med rapporten er nu afsluttet, men der er tilsyneladende endnu ikke enighed om konklusionerne og resultatet er ikke offentliggjort.

Spørgsmålet om egenkapital kan give anledning til fornyet politisk diskussion når rapporten offentliggøres. Det har traditionelt været ministerens og ministeriets synspunkt at vurdere, at alle pengene skal bruges, mens universiteterne har vurderet, at der skal være en rimelig egenkapital.

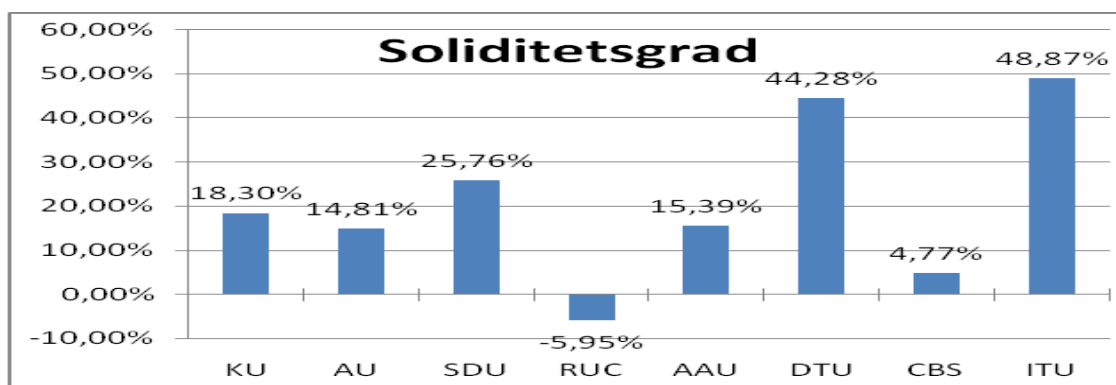
Efter aftale med Universitets og Bygningsstyrelsen vil universitetsdirektørudvalget i dette notat kort redegøre for sit synspunkt vedr. egenkapital.

I den politiske proces er bestyrelsesformændene blevet spurgt om, "Hvad egenkapitalen skal bruges til". Dette spørgsmål er retorisk meget uheldigt, da en egenkapital netop ikke skal forbruges, men skabe soliditet i en virksomheds drift og udvikling i en verden, hvor indtægter og udgifter varierer. Og udgifter og indtægter varierer for universiteterne og vil gøre det endnu mere fremover med øgede konkurrenceudsatte indtægter.

Finansministeriet har sagt, at de ikke tør give bygningssejle til universiteterne, fordi finansministeriet er bange for at slippe de 20 mia. fri som universiteterne så bare vil bruge og det ventes at kunne blive et finanspolitisk problem. Jo parterne er langt fra hinanden og der siges meget.

En egenkapital er forskellen mellem aktiver og passiver og måles normalt ved soliditetsgraden = egenkapitalen i % af den samlede balancesum. Et normalt spænd for soliditetsgrad er mellem 20-60 %. Virksomheder der har store bygningsmasser på balancen, ligger normalt højt.

Universiteternes soliditetsgrad varierer ultimo 2007 (årsrapporten) mellem -5 og 48 %

Det bemærkes at de sektorforskningsinstitutioner der er fusioneret med universiteterne ikke er omfattet af oversigten.

Hvis universiteterne fik deres midler som fast tilskud på finansloven, kunne man nøjes med en meget beskednen egenkapital. Det gør de som bekendt ikke. De markedsstyrede eller konkurrenceudsatte indtægter udgjorde i 2007 ca 60 % af de samlede indtægter. Finansloven for april i år flytter yderligere indtægter fra faste tilskud til konkurrenceudsatte indtægter og det ventes at andelen af konkurrenceudsatte indtægter vil øges fremover.

Universiteterne egenkapital skal skabe soliditet under drift og udvikling af en samlet omsætning på 16 mia. Det er væsentligt at erindre at selvom sektorens samlede omsætning er forholdsvis konstant, så betyder den stigende konkurrenceudsættelse, at forskydninger mellem universiteterne kan blive betydelige og dermed vil have stigende betydning for usikkerheden på universitetet.

Eksempler på konkrete risici kunne være:

- Omlægning af finanslov sent eller midt i året
- Markant nedgang i ekstern finansiering, hvor omkostninger ikke kan reduceres lige så hurtigt, fx i eksterne forskningsprojekter
- Markant nedgang i STÅ-produktion eller studenterfærdiggørelse
- Dårlige resultater i parametre for fordeling af basismidler
- Krav om medfinansiering af stor ekstern donation
- Selvforsikring ved større brand, strømstød eller eksplosion

Ovenstående hændelser vil ikke indtræffe samtidig, men en egenkapital på 20 % vil i ovenstående billede ikke være stor.

Indtræder ovenstående hændelser, vil der blive trukket på egenkapitalen og den vil skulle genetableres. Indtræder hændelserne hyppigt, vil egenkapitalen skulle genetableres hurtigt for at være klar til næste hændelse.

Danske Universiteter opfatter egenkapitalen som en faktor, der skal skabe soliditet under drift og udvikling af universiteterne (den kan altså ikke forbruges). Egenkapitalen skal sikre budgetsikkerhed, når indtægter og udgifter varierer.

Vurderingen af størrelsen på en hensigtsmæssig egenkapital, skal foretages konkret på det enkelte universitet og i sammenhæng med en række andre nøgletal, men størrelsen afhænger bl.a. af risikoen på indtægter og udgifter og dermed i særdeleshed af graden af konkurrenceudsatte indtægter.

Universitetsdirektørudvalget